

μας. Όταν ἀναβῆς εἰς τὰ λειβάδια, ὅπου βόσκουν αἱ αἰγές μας, καὶ θεωρήσης τὰ πέριξ ὄρη καὶ τὰς κοιλάδας καὶ τὸν ὀρίζοντα, τὰ δένδρα, τὴν χλόην, τὰ ἄνθη, καὶ ἀκούσης τὰ πτηνὰ κελαδοῦντα, καὶ ἴδῃς τὰ κατσίκακια σκιρτῶντα ἐπάνω εἰς τοὺς βράχους, τότε θὰ λάβῃς ἰδέαν τοῦ φυσικοῦ μεγαλείου τοῦ ὁποῖον ὁ οὐράνιος Πατὴρ μᾶς ἔχαρισεν εἰς τὸν κόσμον τοῦτον.

— Ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐπισκεφθῶμεν καὶ τὰ μέρη ἐκεῖνα, Χαϊδῆ, καὶ ἐκεῖ ἐπάνω θὰ ἀναγνώσωμεν μαζὺ μερικὰ ἀπὸ τὰ τραγούδια, τὰ ὅποια ἀναφέρονται εἰς τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις τοῦ Γουλιέλμου Τέλλ, τοῦ ἥρωος τῶν Ἑλβετικῶν ὄρεων.

Ἐνῶ δὲ τὰ κοράσια συνωμίλουν οὕτω πως μετὰ τῶν, ὁ καλὸς γέρον ἠτοίμασε τὴν τράπεζαν ἐπὶ τῆς χλόης, παραθέσας ἐπ' αὐτὴν γάλα, τυρόν, καὶ ὀλίγα ὀπωρικά, τὰ ὅποια οἱ φίλοι ἔφερον μαζὺ τῶν, ἀφοῦ δὲ ἐξητήθη ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ, ὅλοι ἤρχισαν νὰ τρώγουν μὲ μεγάλην ὀρεξιν, ἰδίως ἡ κ. Κλάρα, ἔτρωγε μὲ τόσην ὀρεξιν ὥστε ὅλοι ἤρχισαν νὰ θυμάζουν.

(Ἀκολουθεῖ).

Η ΕΝΔΟΞΟΣ ΕΠΑΝΟΔΟΣ.

Κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον ἔλαβε χώραν ἐν Ἰταλίᾳ ἑορτὴ τις ἥτις, ἂν καὶ δὲν ἠκούσθη καὶ ἐδῶ ἐν Ἑλλάδι, ἔχει ὅμως μεγίστην ἱστορικὴν σπουδαιότητα. Τὴν 1 Σεπτεμβρίου ἐωρτάσθη ἡ διακοσιετηρὶς τῆς ἐπανόδου τῶν Βαλδενσίων εἰς τὴν πατρίδα τῶν.

Καὶ πρῶτον ποῖοι εἶναι οἱ Βαλδένσιοι καὶ ποῦ κατοικοῦν; Βαλδένσιοι τὴν σήμερον λέγονται οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν Βαλδένσιον Ἐκκλησίαν, ἥτις εἶναι τοῦ Διαμαρτυρομένου δόγματος. Ἀρχῆθεν ὅμως οἱ Βαλδένσιοι δὲν ἦσαν Διαμαρτυρόμενοι, διότι τὸ ὄνομα Διαμαρτυρόμενοι ἐδόθη πρῶτον εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Λουθήρου, ἥτοι περὶ τὸ 1521· ἐνῶ οἱ Βαλδένσιοι εἶχον ἀποκηρύξει τὰς πλάνας τῆς Παπικῆς Ἐκκλησίας 400 ἔτη πρὸ τοῦ Λουθήρου. Εἶναι ζήτημα πολλῆς φιλονεικίας μετὰ τῶν ἱστορικῶν περὶ τῆς ἐτυμολογίας τοῦ ὀνόματος Βαλδένσιοι (γαλλιστί, Βωδουά). Βέβαιον ὅμως εἶναι, ὅτι κατὰ τὸν 12ον αἰῶνα ἔμπορος τις τῆς Λυών, Πέτρος Βάλδος τὸ ὄνομα, ἐπώλησεν ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του καὶ τὰ ἔδωκεν εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἐξῆλθε διὰ νὰ περιηγηθῇ ὡς κήρυξ καθαρᾶς καὶ πνευματικῆς θρησκείας. Ἐπίσης βέβαιον εἶναι ὅτι ταχέως εὗρεν ὁπαδοὺς καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 13ου αἰῶνος βλέπομεν μίανμεγάλην ὁμάδα ἀνθρώπων, κατοικούντων εἰς τὰς ὀρεινὰς κοιλάδας τῶν Ἰταλικῶν Ἀλπεων, ἀρνούμενην νὰ ἀκολουθήσῃ

τὴν Παπικὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὰς καθ' ἡμέραν αὐξανούσας πλάνας τῆς. Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἡ Εὐρώπη ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὑπέκυπτεν εἰς τὴν δεσποτείαν τοῦ Πάπα, ὅστις εἶχε τὴν ἀξίωσιν νὰ ἦναι καὶ κοσμικὸς καὶ πνευματικὸς ἄρχων τοῦ γνωστοῦ κόσμου. Μόνοι οἱ Ἑλβετοὶ καὶ οἱ Βαλδένσιοι οὗτοι εἶχον τὸ θάρρος νὰ ἀρνηθῶσι τὴν τοιαύτην ὑποδούλωσιν, καὶ ὑπερηφάνως οἱ Βαλδένσιοι εἶχον ὡς σῆμά των τὸ ῥητὸν τῆς Γραφῆς· «Φῶς ἐν σκοτίᾳ φέγγει».

Ἡ Παπικὴ ἐκκλησία ἀπεφάσισε νὰ καταβάλλῃ τὸ μικρὸν τοῦτο ποίμνιον. Ἀφοῦ δὲ προσεπάθησε μὲ τὴν πειθῶ, μὲ κολακείας, μὲ ὑποσχέσεις νὰ τοὺς ἐπαναφέρῃ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς, ἤρχισε καὶ δριμύεις διωγμοὺς κατ' αὐτῶν. Τριάκοντα τρεῖς φορὰς ἐλεηλατήθησαν αἱ ὠραῖαι κοιλάδες τῶν Βαλδενσίων, κατεκάησαν αἱ οἰκίαι καὶ ἐσφάγησαν οἱ κάτοικοι ἀδιακρίτως ἡλικίας καὶ γένους, ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν τῆς Παπικῆς ἐξετάσεως. Ἡ τελευταία τῶν σφαγῶν τούτων ἐγένεε κατὰ τὸ 1686. Οἱ Βαλδένσιοι τότε εἶχον ἐλαττωθῇ εἰς 15,000 ψυχῶν. Ὁ Πάπας διὰ τοῦ Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ', βασιλέως τῆς Γαλλίας, ἠνάγκασε τὸν Βικτωρα Ἀμαδαῖον, Δούκα τῆς Σαβοΐας, ὅστις ἦτο ὁ ἡγεμὼν τῆς χώρας τῶν, νὰ τοὺς πείσῃ διὰ διωγμῶν καὶ σφαγῶν νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὸν Παπισμόν. Μετὰ ὀλίγους μῆνας οἱ 15,000 εἶχον γείνει 3,000 καὶ αὐταὶ αἱ 3000 εἶχον ἐξορισθῇ εἰς τὴν Ἑλβετίαν, κατὰ χάριν τοῦ Δουκός, ὅστις εἶχε καὶ κάποιαν συμπάθειαν πρὸς αὐτούς! Αἱ κοιλάδες τῶν ἔμειναν νεκραὶ καὶ ἔρημοι, καὶ ὁ Πάπας καὶ οἱ καρδινάλιοι ἔψαλαν ἐπίσημον δοξολογίαν ἐπὶ τῷ αἰσίῳ τούτῳ γεγονότι!

Αἰφνης διεδόθη ὅτι οἱ Βαλδένσιοι ἐπιστρέφουν. Καὶ πράγματι τὴν 17 Αὐγούστου 1689, ἑνεακόσιοι μαχηταὶ αὐτῶν, διῆλθον ἀπαρατῆρητοι τὰ Ἑλβετικὰ σύνορα καὶ μετὰ κοπιώδη πορείαν μιᾶς ἐβδομάδος ἐπάνω εἰς τὰς Ἀλπεῖς, ἐνίκησαν στρατὸν 2500 Γάλλων καὶ ἐφθασαν πάλιν εἰς τὰς προσφιλεῖς αὐτῶν κοιλάδας. Ἐκεῖ τὴν 1 Σεπτεμβρίου ὠρκήσθησαν ὅλοι νὰ ἦναι πιστοὶ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς τὴν θρησκείαν των, καὶ νὰ τηρῶσι πλήρη τάξιν καὶ πειθαρχίαν στρατιωτικὴν μετὰ τῶν.

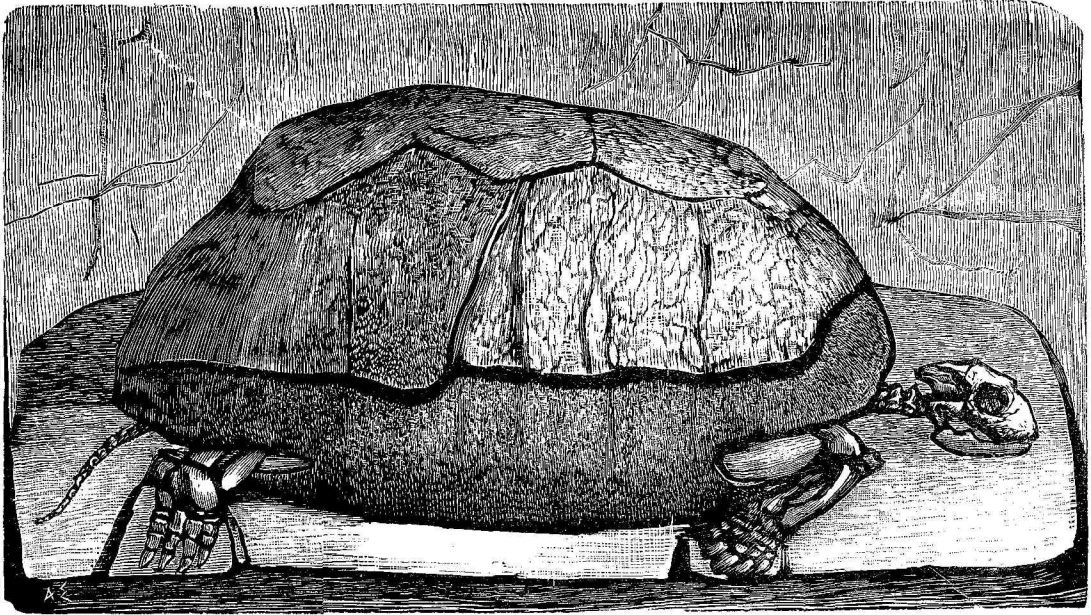
Ἀλλ' ἀκόμη δὲν ἠδύναντο νὰ καλέσουν ἐξ Ἑλβετίας τὰ γυναικόπαιδά των, διότι περιεστοιχίζοντο ἀκόμη ἀπὸ πολλοὺς κινδύνους. Γαλλικὸς στρατὸς τοὺς ἠπείλει ἀφ' ἐνὸς καὶ οἱ Πιεμοντέζοι τοῦ Δουκός ἀφ' ἑτέρου. Ὡστε ἠναγκάσθησαν νὰ συγκεντρωθῶσιν εἰς τὴν Βασιλίην, ὅρος πολὺ ἀπόκρημνον καὶ ἀπόρθητον σχεδόν. Ἐκεῖ ἐπὶ πολλοὺς μῆνας περικυκλωμένοι πανταχόθεν ἀντέστη-

σαν εἰς τὰς προσβολὰς 22,000 ἀνδρῶν! Ἐπὶ τέ-
λους ἤρχισαν νὰ ἐκλείπουν αἱ τροφαί, ὥστε μίαν
σκοτεινὴν καὶ ὁμιχλώδη νύκτα, χωρὶς κανεὶς νὰ
τοὺς ἐννοήσῃ, κατῴρθωσαν νὰ φύγουν καὶ νὰ διευ-
θυνθῶσι πρὸς νότον. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν, καθ'
ἦν στιγμὴν ἐν ἀπελπισίᾳ ἐπερίμενον νὰ ἴδουν
ἐρχομένους τοὺς ἐχθροὺς κατόπιν των, ἔλαβον τὴν
χαροποιὰν εἶδησιν ὅτι ὁ Δουὺξ Ἀμαδαῖος εἶχεν
ἀποκηρύξει τὴν συμμαχίαν τῶν Γάλλων καὶ τοῦ
Πάπα καὶ προσεκάλει τοὺς Βαλδενσίους νὰ ἐπι-
στρέφουν σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις εἰς τὰς πατρίδας

δεικνύουν γινώσκιν τῆς Γραφῆς ἀπίστευτον σχεδὸν
εἰς τὰς ἡμέρας ἐκείνας τῆς σκοτεινῆς ἀμαθείας.
Τῷ ὄντι «τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φέγγει!»

ΠΡΟΚΑΤΑΚΛΥΣΜΙΑΙΑ ΧΕΛΩΝΗ.

Εἰς τὰ βόρεια μέρη τῆς Σιβηρίας ἀνεκαλύφθη
ἐσχάτως Χελώνη προκατακλυσμιαία τεράστιος,
χωμένη ὑπὸ τοὺς αἰώνιους πάγους τῶν κατεψυγ-

Προκατακλυσμιαία Χελώνη.

αὐτῶν κοιλάδας, ἐν πλήρῃ εἰρήνῃ καὶ θρησκευτικῇ
ἐλευθερίᾳ! . Καὶ οὕτως ἐπῆλθε, μετὰ τόσα μαρ-
τύρια, ἡ «ἐνδόξος ἐπάνοδος!»

Ἐκτοτε οἱ Βαλδένσιοι ἔμειναν ἐλεύθεροι εἰς
τὴν ἐξάσκησιν τῆς θρησκείας των καὶ ἔκαμαν με-
γάλας προόδους μετὰ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου,
ὥστε τῶρα οἱ Βαλδένσιοι δὲν εὐρίσκονται μόνον εἰς
τὰς ἱστορικὰς ἐκείνας κοιλάδας, ἀλλὰ καὶ καθ'
ὅλην τὴν Ἰταλίαν.

Ἀναγινώσκων τὴν ἱστορίαν τῶν παθημάτων
καὶ ἀγώνων τῶν Βαλδενσίων, συναισθάνεται τις
ὄχι μόνον ζωηρὰν συμπάθειαν καὶ ἐνδιαφέρον,
ἀλλὰ καὶ μέγιστον θαυμασμόν διὰ τὴν ἐξοχὸν
εὐσέβειαν τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων. Ποτὲ δὲν ἐξε-
τέλουν τι χωρὶς νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὴν ἄμεσον εὐ-
λογίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς ὅλας των τὰς ἐπιτυχίας
οὐδέποτε ἡμέλησαν νὰ γονυπετήσουν ἀμέσως καὶ
νὰ εὐχαριστήσουν τὸν Θεόν, ὅστις τοὺς ἠύλόγει.
Ὅλαι δὲ αἱ προκηρύξεις καὶ διαμαρτυρίαι των

μείνων χωρῶν. Εὐρέθη σώα καὶ ἀκεραία καθ' ὅλα,
ἂν καὶ ἦτο ἐγκεκλεισμένη εἰς τὸν παγετῶδὴ αὐτῆς
τάφον ἐπὶ πολλὰς χιλιάδας ἐτῶν, εἰς ἐποχὴν,
καθ' ἣν ἡ θερμοκρασία τοῦ πλανήτου μας ἦτο
τόσον μεγάλη, ὥστε ζῶα, τὰ ὁποῖα τὴν σήμερον
δύνανται νὰ ζήσουν μόνον εἰς τὴν διακεκαυμένην
ζώνην, ἔζων τότε καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς πόλους,
ὅπου τὴν σήμερον βασιλεῦει αἰώνιος πάγος!

Ἡ ἐν λόγῳ Χελώνη ἀφοῦ ἐξεχώθη, ἀφέθη εἰς
τὴν ἐπιφάνειαν ἕως οὗ αἱ σάρκες της διελύθησαν
ὑπὸ τῆς σήψεως ἢ κατεβροχθίσθησαν ὑπὸ τῶν
ἀρπακτικῶν ζῶων καὶ πτηνῶν, ὁ δὲ σκελετὸς
αὐτῆς μετεφέρθη εἰς τὸ ἐκεῖ ἰδρυμένον μουσεῖον
τῆς Φυσικῆς ἱστορίας.

Πρὸ τίνος καιροῦ ἐξεχώθη ἕτερον προκατακλυ-
σμιαῖον ζῶον εἰς τὴν αὐτὴν περίπου θέσιν, ἀνῆ-
κον εἰς τὰ τεράστια τετράποδα (Μεγαθήρια) τὰ
ὁποῖα ἐκατοικοῦσαν ἄλλοτε τὴν γῆν μας. Ἐκ τοῦ-
των φαίνεται, ὅτι εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς παγετῶδους